

...áz évvel ezelőtt, 1881. szeptember 4-én született Nagytöltésán, és 44 éves korában, 1925-ben halt meg Budapesten József Lajos újságíró, több jeles lap szerkesztője, publicis-

...gi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. Már mint újságíró a függetlenségi harctér munkatársa, 19 évesen azonban politikai rovatvezetője, a Független Magyarországi munkatársa lett, 1904-től az Egységet vezető felelős szerkesztője. Főként vezércikkeivel hívta fel a figyelmet a mélyreható politikai helyzetekről. 1920-tól a Világ felelős szerkesztője, 1921-től pedig a Magyarországi polgári radikális mozgalom vezetője volt. A polgári radikális mozgalom az ő vezetésével vált a politikai élet központi tényezőjévé. Küzdött az állami választójogért és a polgári demokrácia más követeléseirért. Az első világháború idején az elszakított területek között kezdett pacifista propagandát, 1918-ban részt vett a Nemzeti Tanács megalakításában. Tanácsköztársaság vége után a háttérben fellépett az ellenforradalmi terror ellen, s elsősorban a munkásokért és a parasztokért harcolt a mozgalmában.

AZ ÜGYELETES ÍRSZERKESZTŐ

Turi Gábor
Telefon: 12-144

ELYEG. Az 54. bélyegnap alkalmából szeptember 5-én a központi bizottság által szervezett blokkot bocsát ki a Magyar Posta. A bélyeg stílusát parasztszociális ábrázolás, közepén egy III. századi menyasszonyi ábrával. Ugyancsak a bélyegnap alkalmából kerül ki a Magyar Posta szeptember 12-én az "54. bélyegnap" elnevezésű bélyeg a magyar népművészet legújabb darabjait bemutató

REPÜLÉS. Az új tanévtől kezdődően a Mezőgazdasági Főiskolán képezik a hazai repülés leendő pilótáit. Az intézményben, amelyben egy évtizede oktatják a mezőgazdasági pilótákat, eddig 220-an szereztek diplomát.

ÉTVEGI VIGASSÁGOK. A központi mősorok várták az érdeklődőket május 15-től kezdődően szombaton és vasárnaponként 17 óráig a Kölcsey Művelődési Központ melletti színházban. A szabadtéri sorozat utolsó programjában szeptember 5-én, szombatonként 17 óráig a debreceni Karizmus együttes, szeptember 6-án vasárnap pedig a hajdú-bihari irodalmi színház adta elő a műsoraikat.

Gépkocsi-átvételi sorszámok

1981. augusztus 31-én

ant Hyc. Lim (Bp.)	11 421
ant Limousine (Debr.)	2 232
ant Lim. Special (Debr.)	3 115
ant Combi (Budapest)	2 338
Burg Limousine (Bp.)	4 658
Burg de Luxe (Bp.)	4 110
Burg de Luxe II (Bp.)	910
Burg Limousine II (Bp.)	2 392
Burg Tourist (Bp.)	2 169
ia 105 (Debreceen)	3 876
ia 120 (Debreceen)	2 994
ia 120 _h (Debreceen)	9 355
ia 1300 (Debreceen)	4 660
ia 1500 (Debreceen)	5 406
ia 1600 (Debreceen)	1 161
ia Combi (Debreceen)	1 532
ia Skivics (Budapest)	11 908
ia Fiat 126 (Debr.)	1 042
ia Fiat 1500 (Bp.)	1 766
ia (Debreceen)	2 332
ia. szec (Bp.)	32 562

ÖZLEMÉNYEK

Hajdú-Bihar megyei Tanács pénzügyi osztálya a Pénzügyi és Számviteli Főiskola 1982/83. tanévi felvételi vizsgáira készítő tanfolyamot szervez. A tanfolyammal kapcsolatos tájékoztatást, a szükséges nyomtatványokat a Hajdú-Bihar megyei és V. B. pénzügyi osztálya nyújtja. A tanfolyamot lehet kezdeni. (Fentiekkel kapcsolatos tájékoztatást a Pénzügyi Közlöny 1981. augusztus 14-én megjelent 13. száma részletesen közli.) Tájékoztatást a közlési lapok leadásának határideje: 1981. szeptember 15. (x)

Munka-előrajzoló műhely-teremtés szabadság után ismételt nyitottam, Földesiné Bereczkó, Debrecen, Bőszörményi út 37. I. 5. (x)

Szerkesztőség: Debrecen. Telefon: 12-144 — Felelős: ...rint, egy évre 400 forint —

VILÁG PROLETÁRJAI ÉGYESÜLJETEK!

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
208. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. IX. 5.,
SZOMBAT

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

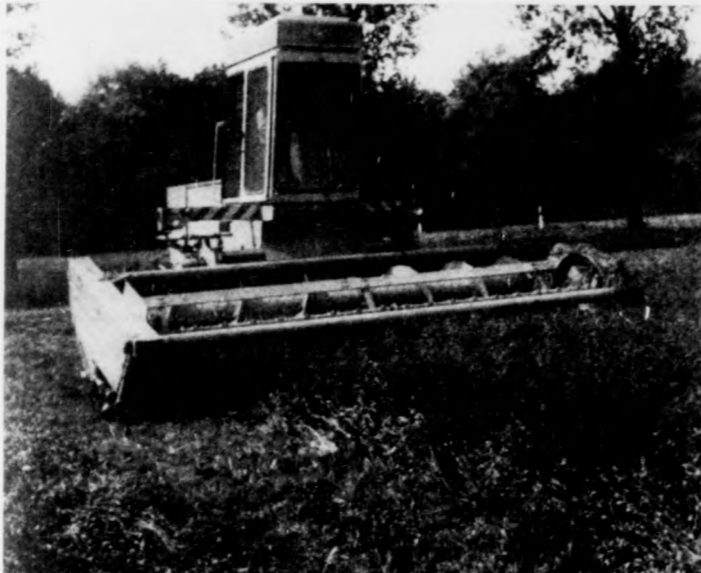
NAPLÓ

Apró Antal megyénkben

Hajdú-Bihar megyében tartózkodik Apró Antal, az országgyűlés elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának tagja. A vendég pénteken látogatást tett a megyei pártbizottságon, ahol fogadta őt Sikula György első titkár, dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke, dr. Postás Sándor, a Debrecen városi pártbizottság első titkára és dr. Acs István, a városi tanács elnöke. A megbeszélésen Sikula György időszerű kérdésekről tájékoztatta Apró Antalt. Ezt követően a vendég Debrecen ne-

Képünkön Apró Antal az Újkerti Általános Művelődési Központban. Vezettségével ismerkedett dr. Postás Sándor és dr. Acs István kíséretében.

Szeptember

a földeken

Ötödik alkalommal tartják be a lucernát a mezőpetteri Dózsa Termelőszövetkezet földjén

Először termelt lucerna a berettyóújfalui Búzazakalás Tsz — 42. számú út melletti — nagy tábláján. A kazalba rakott lucernát a központi májorka szállítják

A hajdúszoboszlói Búzazakalás Tsz-ben már törlik a kukoricát. A különleges, KBCD-270 jelű hibrid lengyel kutatók találmánya. A koral fajták betakarításának kezdete előtt két héttel lezsedett kukoricát diákok hántották. A tsz teherautó a Törökszentmiklósi Állami Gazdaságba viszik a csöves tengerit, ahonnan válogatás után exportálják

Kép és szöveg: Hajdú István

A hajdúk letelepítésének 375. évfordulóján

ÜNNEPSÉG HAJDÚSZOBOSZLÓN

Szeptember 4-én délután ünnepi műsorral kezdődött meg Hajdúszoboszlón az az eseménysorozat, melyet a hajdúk letelepítése 375. évfordulójának tiszteletére szerveztek a hajdúváros párt-, állami és tömegszervezeteinek, művelődési intézményeinek munkatársai és aktivistái.

A hajdúszoboszlói Művelődési Központ nagyszobájában délután négy órára. A Himnusz elhangzása után Szűcs Gábor, az MSZMP Hajdúszoboszló városi Bizottságának első titkára köszöntötte a megjelenteket, közölte dr. Kolozsvári Lajost, a Hazafias Népront megyei elnökét, a megyei tanács vezetőjét, valamint a hajdútelepülések meghívott párt-, állami és társadalmi szerveinek vezetőit. Ur Attiláné, a Hajdúszoboszló városi Tanács elnöke ünnepi megemlékezésében szólt a XVII. század kiemelkedő jelentőségű intézkedéséről, a hajdúk letelepítéséről. Ennek a folyamatnak részeként 1606. szeptember 2-án ma joggal ünneplik ezt az eseményt. A tanácselnök ünnepi megemlékezése után Szűcs Gábor zárszavával ért véget az ünnepség hivatalos része, s kezdődött a gálaműsor. Ennek során — mintegy a hajdútelepüléseket képviselve — a hajdúhadházi Új Barázda Tsz Ortutay Gyula népdal-

Szélrózsza

MŰANYAG KERÉKPÁR

GÖTEBORG (MTI) Svédországban bemutatták a világ első műanyagból készült kerékpárját, amelynek sorozatgyártása a jövő év márciusában kezdődik. Az Itera márkájú kerékpár-újdonás ugyanannyiba kerül, mint a hagyományos, viszont könnyebb, alig igényel karbantartást, és mivel tömör gumikerekei vannak, nem kap defektet.

KÓRHÁZBAN FELEJTETTÉK

MADRID (UPI) Több mint ötszáz egészséges spa nyolc nagypapa és nagymama várta augusztus végén a kórházakban családjának visszatértét a nyaralásból — írta csütörtöki számában a Ya című madridi sajtó. Évente bekövetkező jelenség, hogy a nyaralásra induló családok úgy szabadulnak meg az egyébként ezek a sorok emlékeztetőül.

kiváló egészségnek örvendő nagyszülőktől, hogy kórházba adják őket. Szeptember elején pedig, amikor az üdülésnek vége, sokan megfedkeznek róluk. Ezért a Ya így fejezte be cikkét: „Ha emlékezete cserbenhagyta volna, ha a nyaralás alatt élvezett forró napos kúrák károsították volna agyán, hogy apját a kórházban felejtette, szolgálganak badulnak meg az egyébként ezek a sorok emlékeztetőül.

Boltavatás a debreceni Határ úton

Bár a 220 négyzetméter alapterületű, félmillió forintos árukészlettel rendelkező bolt igazán nem tartozik a látványosságnak számító áruházak közé, Debrecen nyugati peremén, a Határ úton lakóknak ünnepnap volt szeptember negyediké, péntek, az üzlet megnyitásának napja.

A Debreceni ÁFÉSZ saját építőbrigádja hozta tető alá az egymillió-kétszázézerbe ke-

rülő boltot. A fél-önkiszolgáló rendszerű üzletben a napi élelmiszerárakon kívül a vásárlók megtalálják a háztartásban használatos legfontosabb iparcikkek szerény választékát is.

Az ünnepélyes boltavatáson ott volt Tóthné Nagy Katalin, a debreceni városi pártbizottság munkatársa és Fésűs Gyula, a Debrecen városi Tanács osztályvezetője.

Kártalanítás, cserelakás, jogalkalmazás

A KISAJÁTÍTÁSI ELJÁRÁSOKRÓL

Aki rendszeresen részt vesz tanácsstagi beszámolókon, tapasztalhatja, hogy ott gyakran elhangzik a kérdés: mikor kerül sor itt vagy ott kisajátításra. Sokakat érdeklő és komolyan érintő problémák a kisajátítás.

Ennek gyakorlati tapasztalatairól, a jogalkalmazás jogpolitikai irányelveinek érvényesüléséről tárgyalom nemrég a megyei tanács mellett működő ügyrendi és jogi-igazgatói bizottság, majd a tanács végrehajtó bizottsági ülésen is meghallgatta az e témáról készült jelentést.

Nem azért írjuk előre,

hogy a későbbi megállapítások élet elvegyük, de ténylegesen megállapítható, hogy a kisajátítási eljárás összességében javult. (Adatszérien: 1978, 1979 és 1980-ban összesen 219 előterjesztett kisajátítási kérelemből teljesítettek 204-et; fellebbezéssel 43 határozatot támadtak meg, s ennek eredményeképpen csak három esetben kellett új eljárást lefolytatni. A három év alatt a kisajátítási eljárások 2445 tulajdonost s egyéb jogcímen még 636 személyt érintettek. A bírósági keresetek száma összesen 462 volt.)

kérdésről van szó, ahol minden késelelem, bürokratikus huzavona az állampolgároknak a hatóságba vetett bizalmát ronthatja.

Az egyezségi tárgyalástól az első fokú határozat hozataláig 1-2 hét — de 30 napnál mindig rövidebb idő — telik el. Viszont a kérelem előterjesztésétől számítva az időt a határozathozatalig: ez már 3 és 9 hét között van, hatóságoktól függően. A helyszíni szemlékről sem feljegyzés, sem jegyzőkönyv nem készül, pedig a másodikfokú vagy bíróság előtti eljárásban erre szükség lenne — állapította meg a jelentés. Az államigazgatási szervek határozatait tartalmi szempontból alaposabban lehet az elmúlt időszakban — de jellemző hiba még ma is, hogy az ingatlan terhelő szolgalmi, vezeték- és más használati jogokkal és korlátozásokkal összefüggő kérdésekben elmulasztják a rendelkezés alkalmazását.

3000 ügyfél, 256 milliós kártalanítás

A kisajátítás célja: ingatlanok tulajdonjogának az állam javára, kártérítés ellenében történő megszerzése. A tulajdonjogi változás egyoldalú államigazgatási döntés eredményeként jön létre. A kisajátítás jogosságán, a döntésen magán nem szoktak vitatkozni — ha problémák merülnek fel a hatóság és az állampolgárok között, akkor azok általában a nem megfelelő tájékoztatásból adódnak, és a kisajátítási kártalanítás összegére, vagy a cserelakásokra vonatkoznak.

A több mint háromezer ügyfél, a közel 256 millió forintnyi kártalanítási összeg három év alatt, egyértelműen jelzik az ügyintézők és a tanácsok fokozott felelősségét. A tájékoztatás a közszférában falugyűléseken, tanácsüléseken, városokban a tanácsstagi beszámolókon, sajtó útján, az érdekeltek írásbeli kérésítésével történik, s mint jeleztük, többnyire megfelelő módon.

A szakigazgatási szervek együttműködése viszont hogy kívánivalót maga után: az igazgatási osztályok nem megfelelő időben értesülnek sokszor a terület birtokba vételének határidőigényéről, a kisajátítási lakás- és helyiségi igényéről. Ilyen okok miatt óhatatlanul eljárási, anyagi jogszabálysértések következhetnek be. A társ-szakigazgatási szervek esetenként

hiányosan és késlekedve terjesztik elő kisajátítási kérelmeiket. A kisajátítás emberi oldalára már nekik is gondolni kellene: több állampolgárt létfeltételében érintő

Milyenek a cserelakások?

A kisajátítási hatóságok előírják a lakáspótlási kötelezettséget, ennek teljesítése azonban a kisebb településeken gondot okoz. A városok viszont épp ellenkezőleg: ténylegesen előnyt jelentett az, hogy cserelakásként a tanácsok jobb minőségű, magasabb komfortfokozatú lakást tudtak (csak) felajánlani. A lakásgazdálkodás mostanában már lehetővé teszi a régebben épült és alacsonyabb komfortfokozatú lakások ilyen célra történő felhasználását. (Elhelyezésre felhasznált lakások száma három év alatt: 384 új, 124 régi, 2 OTP vevőkijelölés, 20 új és 1 régi tanács lakás.) Alapvető követelmény, hogy a kisajátítás révén ne jussanak egyesek munka nélküli jövedelemhez, és hogy a cserelakás a kisajátítotthoz igazodjék minőségben.

Perindításra olyan ügyekben került sor általában, amelyekben elvi jellegű kérdés merült fel, vagy a szakértő tevédség a kisajátítási hatóság nem észlelte. 1980-ban közel hatvan per oka: a

szakértő nem tekként, hanem földként értékelte a kisajátított ingatlan. Gyakori az is, hogy az ingatlanok formai értékének megállapításához szükséges összehasonlító adatok elégtelensége miatt indítják az ügyfelek a pereket. Összességében nem lehet kimutatni a bíróságok által megállapított többletkártalanítást — idézzük megint a jelentést —, mert az ítéleteket nem küldik meg rendszeresen a kisajátító hatóságoknak, az erre vonatkozó igazságügyi miniszteri utasítás ellenére sem. Iránymutatónak áll itt az adat: a Debreceni Beruházási Vállalatot 5-600 ezer forint többletfizetésre kötelezte a bíróság 1980-ban, ami az összkártalanítási összegnek csak 1 százaléka.

Összességében tehát a kisajátítási eljárásokról azt mondhatjuk, hogy a hatóságoktól pontosabb és gyorsabb ügyintézés, az állampolgároktól pedig türelmet és segítőkészséget várhatunk.

sz. g.

Jegyzet

Két forint vagy négy forint

Csodálkozva hallottam, hogy a debreceni 15-ös autóbuszjáraton szakaszhatár van. A furcsa a dologban, hogy igen sürűn járok a 15-össel. Hogy nem vettem észre ideáig? Biztosan el sem mentem a szakaszhatárig. De akkor is furcsa, hogy eddig nem értesültem róla.

Nézem a megállóban a 15-ös járat menetrendjét. Semmi információ a szakaszhatárról. Gondolom, megyek egy „kör”. Keresem a buszon a jelzést. Hiába. Minden megállóban hegyezem a filemet. Hátha bement a sofőr: szakaszhatár. De nem.

Visszafelé jövet másik buszra szállok. És ezen lém csodák csodája, megtalálom az én kis információmát. Gyűrött papír az üvegen, rajta apró betűkkel: a helyi járatok díjazása. Eddig úgy tudtam, hogy 2 forint. És most kiderül: nem mindenütt. Például a 15-ös járaton nem. Itt a szakaszhatárig 2 forint. Aztán megint 2. Összesen tehát 4. És végre megtudom: a szakaszhatár az Attila téren van.

Figyelem a jegyváltókat. Senki sem vált dupla jegyet. Szomszédom sem, pedig ő túljön az Attila téren. De miért is váltana? Csodálkozva rajta mindenki.

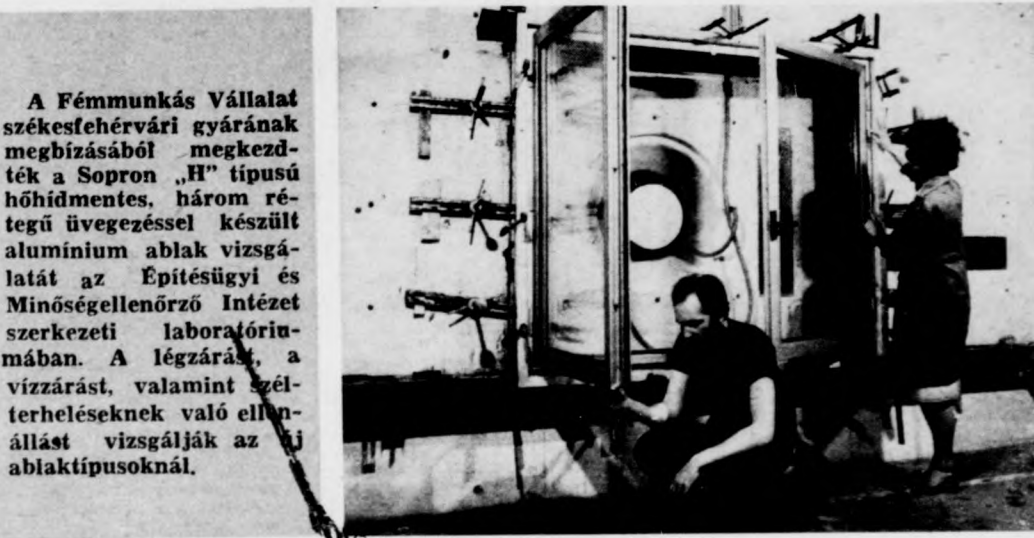
A szakaszjegyet eddig én úgy ismerem, hogy körülbelül fele annyiba kerül, mint egy normál. A 15-ös járaton ezt sokkal gazdaságosabban oldották meg: a szakasz kerül a normáljegy árába, és hogy az arány azért megmaradjon: a vo-

naljegy ennek kétszeresébe. Az ok állítólag az, hogy a 15-ös nagyon hosszú útvonalon jár. 30 perc alatt teszi meg útvonalától végállomásig a távolságot. (Igaz, hogy Budapest 1,50-ért hosszabb ideig is utazgathatunk, de hát az Budapest.)

És a gyorsjáratok? Debrecenben a Volán Tröszt rendelkezése értelmében minden „műszaki kiszolgáló jellegű”, azaz M jelű járaton dupla díjat kell fizetni. Ezek szerint az M 15-ösön, az M 20-ason, az M 21-esen, de rajtuk kívül a 26-oson és a 32-es autóbuszon is 4 forint a vitedíj. Sokan nehezményezik egyébként, hogy a 15-ös és az M 15-ös menetideje között csak 5-6 perc a különbség. Miért kerül mégis az utóbbinak a jegye a duplájára?

De erre a kérdésre mi már jól tudjuk a választ: nem kerül duplájára. Hiszen a 15-ösön is, ha túlutazunk a szakaszhatáron, 4 forintot kell (kéne?) fizetni, csakúgy, mint az M 15-ös egész vonalán. A különbség csupán annyi, hogy az M 15-ösön nincs szakaszhatár. Hogy miért? A Volántól azt az információt kaptuk, hogy az M 15-ösnél azért sem tudtak szakaszjegyet megállapítani, mert a busz a Dózsa György út és a Dohánygyár között nem áll meg.

Ha tényleg ez az egyik oka, akkor lenne egy kézenfekvő megoldás: álljon meg — dá —

A Fém munkás Vállalat székeshérvári gyárában megbízásból megkezdtek a Sopron „H” típusú hőhidmentes, három rétegű üvegezéssel készült alumínium ablak vizsgálatát az Építészeti és Minőségellenőrző Intézet szerkezeti laboratóriumában. A légrés, a vízzárás, valamint szel-terheléseknek való ellenállást vizsgálják az új ablaktípusoknál.

Hurrá nélkül

Rég láttam olyan igazi, mus hurrázó lelkesedése méreteiben annyira impozáns népnüppélyt, mint amilyenek az idej alkotmány napjai voltak.

Szűzderítő, amilyen természetességgel éli át népünk ezeket az örömeiket. Nem kell hozzá semmi, felülről jövő biztatás, a kincstári optimiz-

mus hurrázó lelkesedése végképp kiment a divatból. Fordult a helyzet; ha valamilyen szókimondó vezető ember valahol elkezd a bajd, gondot sorolni, olykor csodálkodó kétkedéssel hallgatják, hiszik is meg nem is. Az optimizmust a széles tömegek megváltozott életfor-

mája, igényei és lehetőségei táplálják, az a társadalmi tábló, amelyben önmagunkra ismerünk, ott vagyunk mi is a képen. Jó ezt végiggondolni, hogy mit is jelent, s kell is a bizakodáshoz, ami más-különbön azért annyira hiteles, mert nincs benne semmiféle hurráhangulat.

Aki a munkájából él, hamar kifulladás a hurrázásban. Ekvre, évtizedekre, egy egész munkáséletre kell berendezkednie, s ehhez kell a támpontokat megtalálnia, s a meggyőződést, hogy érdemes így gondolkodnia és élnie. A legfőbb ilyen támpontot a társadalmi viszonyaink adják. Úgy gondolom, mi évtizedekre visszamenőleg rendelkezünk ezzel a támponttal, amit a jövőre nézve nyugodtan nevezhetnénk erőforrásnak is. A változásokban is meglevő állandóság az, ami bizakodásunkat őrzi és táplálja. Állandóság abban, hogy van munka, és ennek alapján a közös asztalnál mindenkinnek helye van; állandóság a mindenkire egyformán kötelező érvényű törvényekben; állandóság a többség számára elérhető vágyakban, célokban, abban, hogy a közös terv a többség nevében tűz ki célokat, a társadalmi igény és lehetőség alapján. És nem felejtsük el a nyitlanság állandóságáról, mely az emberi viszonylatokat egyértelművé teszi, szocialistává. Gondok, nehézségek adódhatnak, amire nem számíthatunk. Ez olyan fejtámaszó erő, amely eleve tiltja az elrugaskodást a hétköznapi munkánál bizonyos kegyetlen realitáitól. Annál becsesebb azonban minden eredmény, amit a kis család vagy a nagy közösség elér, magának mondhat. Mert azért nem múlik el ünnep az idén sem anélkül, hogy ne lennének közös örömet adó avató-ünnepségek az események sorában.

Ahol nem a szavakon, hanem a tetteken a hangsúly. Bizonyítékul egyebek között arra is, hogy a valódi optimizmus hurrá nélkül.

T. Szűcs József

Kovács Imre

EDÉS

URBAN

nul két képet idéznek. Az első: kihalt, üres utcákkal, mint valami képzeltbeli rendező második: ugyanezen az utcán, de a kordélyok páros gyerekekkel, itt-ott a két felvé-

szeser bukása, a hazabírt valamivel később azonos: Phnom Penh, s a kámbodjai kor-

tojt megbeszélést folyó Samphan és Son, hogy valamiféle „ko-

gya a kisprúztott ve-

kednek. Persze csak a hír, a körülmény-

adja érthetővé válik. A gőg asszisztja, hogy az nem sikerült előbb-

sz fórumán szervezett képtelen! — a haj-

listák képviselője fog-

székben. A próbálkozás sem, hogy a kámbodjai kor-

tojt megbeszélést folyó Samphan és Son, hogy valamiféle „ko-

gya a kisprúztott ve-

A képviselő hétköznapijai

Az országgyűlési képviselő jobbára parlamenti ülésszakon kerül a figyelem előterébe, különösen akkor, ha szót is kap az ülésen. Sokan vagyunk hajlamosak rá — persze nem csupán esetükben —, hogy csak a „jéhegy csúcsát” lássuk, az egész közéleti tevékenységet azonosítsuk az ország-világ előtt zajló nyilvános szerepléssel. Holott a parlamenti szónoklatot, a képviselő „ünnepeit”, a hétköznapi kevésbé látványos, de annál számottevőbb teendők előzik meg — és követik.

Vilmányi Mária, Hajdú-Bihar megye 11. számú választókerületének — Hajdúböszörménynek — képviselője egy-másfél nyári hónapra teszi a kevesebb bejegyzést tartalmazó oldalakat a képviselői naplóban. A viszonylag csendesebb időszak azonban igazán mozgalmas napokat váltott. — Próbáltam összeszedni, mi minden jutott az or-

szággyűléseken kívül az ezt megelőző hónapokra. Háromszor vettem részt az országgyűlési ipari bizottságának ülésén, amelynek második klubban vagyok tagja. Egyszer ott voltam az építési bizottság ülésén is, mert érdekelt a téma a településfejlesztés. Jelentkeztem egy másikra is. Aztán voltak a megyei képviselő-csoportnak ülései, a megyei tanács a VI. ötéves tervet tárgyalta, s természetesen Hajdúböszörmény tanácsai és pártfórumain is részt vettem — sorolja.

Ilyenkor szokás megkérdezni, hogyan bírja, de Vilmányi Mária olyan magától értetődő természetességgel summázza az ülések, gyűlések, tanácskozások sorát, hogy mégsem érzem illőnek érdeklődni. Meg aztán ezek a közéleti „megjelenések” még mindig csak az elfoglaltság kisebbik hányadát jelentik. Mögötte a szükséges ismeretek megszerzésének lánolata húzódik. Mert ha a képviselő nem tud választókerületének minden — olykor aprónak látszó — ügyéről, csakúgy, mint az országot érintő döntések hátteréről, akkor aligha tudja szolgálni választóit.

— Azt mondhatom magamról, hogy igyekszem módszeresen gyűjteni a szükséges ismereteket. Egy-egy törvény megtárgyalá-

sát megelőzően előre kidolgozom, hogy mi — a város vagy a megye —, hogyan állunk az illető témakörben. Mit lehetne esetleg hozzátenni az országos tapasztalatokhoz. Segítségemre vannak a helyi tanácsai és párttestületek által megtárgyalt anyagok. Ha kell, kérem megyei adatokat is. S mindezt próbálom az országos egészbe beleilleszteni. A tömegszervezetek vezetőivel rendszeresen megtárgyaljuk, „mi újság”, kire milyen feladatok várnak. Természetesen ez csak a dolgok egyik oldalát jelenti. A képviselő számára éppoly fontosak azok az észrevételek, amelyeket választóitól kap, akik elmondják ügyes-bajos dolgaikat, panaszait, mindazt, ami foglalkoztatja őket. Ezekben aztán keverednek a köz és az egyén gondjai. De nem is lenne szerencsés ezeket mereven szétválasztani.

Mint ahogy nem lenne célszerű szétbogarzni a képviselői tevékenység csupán elméletileg feldarabolható két nagy területének — a törvényhozó és a területi munka — egymásba fonódó szálait sem. Mégis míg az előbbi az országos vagy megyei fórumokon való, nyugodtan elmondhatjuk, szakszerű szereplést kíván, az utóbbi elsődleges követelménye az emberi panaszok megértése, a humánus, a segítőkészség.

— Úgy hiszem, ebből a szempontból szerencsés, hogy munkahelyem a város közepén van, ott, ahol mindenki elér. A választóim tudják, hol dolgozom, és keresnek is.

A beszélgetés közben azonban egy szinte véletlen kérdés kapcsán az is kiderül, hogy Vilmányi Mária Hajdúvid és Bodaszólió lakóit is legalább olyan jól ismeri, mint más a mellett dolgozó kollégáját. Vagy még jobban. Pedig a két település nem éppen Böszörmény központjában található...

Legalább egy óra kellett ahhoz, hogy a képviselői munka legjellemzőbb oldalait körüljárjuk. S csak ekkor érkezünk el a legérdekesebb kérdéshez, a konfliktusokhoz és azok feloldásához. Mert — magam legalábbis úgy érzem — a képviselő, így Vilmányi Mária is, a politikában, a közéletben azt a helyet foglalja el, amit talán az erővonalak találkozási pontjaként jellemezhetnénk leginkább. Helyi, területi, országos érdekeket kell egyeztetnie; az országra szóló politikai döntések meghozatalában szólnia kell a helyi tapasztalatokról. S fordítva, tisztsége arra is kötelezi, hogy lakóhelyén ne csak helyi, de a nagyobb közösség, az ország megbízottjaként is szóljon. Az ér-

dekek egyeztetése pedig még elméletben sem könnyű...

— Gyanítom, a képviselői munkát nem lehet tanulni, s tulajdonképpen nem tudom, milyen tulajdonságok szükségesek valójában hozzá. Annyi bizonyos, hogy minél jobban ismeri valaki a lakóhelye gondjait, annál nehezebb a helyzete, hisz fokozottabban érzi, hol kellene a segítség. Szükséges, de nem könnyű, a „nemet” sem kimondani, amikor a probléma orvoslására várni kell. Azoknak a képviselőknek, akik nem államigazgatásban vagy annak környékén dolgoznak, a szükséges ismereteket is külön kell elsajátítaniuk. Ezzel nem is lenne probléma, csak az a visszavettség, ha az emberre egyes hivatalos szervek rásütik, hogy nem ismeri a törvényeket, amikor csupán olyan emberséget kér, ami bőven elfér a paragrafusok világában. S gyakran felmerül bennem az is, hogy a lelkiismeretes hozzáállás mennyire elegendő, mennyi eredményt hozhat, nem kellene-e még többet tenni. Szóval ritkán vagyok nyugodt, amikor este sorba veszem a dolgomat, mennyit sikerült intéznie, s mi vár még rám.

Vilmányi Máriaival, Hajdú-Bihar megye 11. választókerületének 1972 óta újraválasztott képviselőjével, a Hajdúböszörményi Textilfeldolgozó Vállalat igazgatóhelyettesével beszélgettünk.

T. Szűcs József

Kovács Imre

Az írás komoly tudomány. Először azonban meg kell tanulni a ceruzát tartani

Az első nap az iskolában

AZ ELSŐ NAP AZ ISKOLÁBAN EGY EGÉSZ ÉLETRE SZÓLÓ ELMÉNY. HÁT PERSZE AZÉRT EGY KIS SZORONGÁS MINDENKIBEN VAN. VAJON SZIGORÚ LESZ-E A TANÍTÓ NÉNI? KI MELLETT FOGOK ÜLNI? LEHET-E MAJD JÁTSZANI IS? MERT AZ ÓVODÁBAN LEHETETT...

(Kalmár István képriportja)

Megnyugtató, hogy vannak „rég” ismerősök, barátok

Ki akar kijönni a táblához?

Mutasd meg a képen, kji kicsoda!

Uzsonnázni azért kell

Megtanorodott az asztalhoz ment, belenézett az életelen szempárba, kissé fölemelte a lepedőt, s nyomban újra leeresztette.

— Igen, késő — mondta. — Késő... Ó, a gazemberek! Ki ölte meg? A szerzetesek?

A barát felé fordult, egyetlen rándítással fölemelte.

— Ki ölte meg? — kérdezte. — A titeitek? Beszélj!

— Nem a szerzetesek tették — mondta csöndesen a háta mögött Muga. — A szürke katonák...

Rumata kis ideig még a barát sovány arcát firkészte. „Az Úr nevében...” — sziszegte a szerzetes. Rumata elengedte, leült az Uno lábánál levő padra, és sírva fakadt. Muga elmesélte, hogy a második órszűrés után a király nevében bezörgettek az ajtón, és Uno azt kiáltotta, ne nyissuk ki, de mégis ki kellett nyitni, mert a szürkek azzal fenyegetőztek, hogy felgyújtják a házat. Betörték az előszobába, összeverték a cselédek, azután fölfelé törtettek a lépcsőn. Uno, aki a szobába vezető ajtó előtt állt, ijájl lötte őket. Két íja volt, és két nyilat tudott kilőni, az egyiket azonban elhibázta. A szürkek késsel dobálták, Uno lerokkadt. Erre lehozták, és elkezdtek lábbal tiporni, fejszével vagdálni. Ekkor megjelentek a házban a fekete szerzetesek. Megölték két szürkét, a többit pedig lefegyverezték s kivezeték az utcára.

Muga hangja elnémult. Rumata azonban még sokáig ült Uno lábánál. Azután nehézkesen feltápáskodott, letörölte a két napos borosta között megrekedt könnycseppeket, megcsókolta a fiú dermedt homlokát, és föl-vánszorgott az emeletre.

A fáradtságtól és a megrendüléstől szinte félholt volt. Üggyel-bajjal felkapaszkodott a lépcsőn, átment a szalonon, elvergődött az ágyig, a párnákra borult. Beszaladt Kira. Rumata annyira kimerült, hogy segíteni sem tudott a lánynak, aki vetkőztetni kezdte. Kira le-

húzta róla a csizmát, azután — a férfi feldagadt arca fölött sírva — letépte a szakadt egyenruhát, és megint sírdogált egy sort az összevert teste láttán. Rumata csupán most érezte, hogy minden csontja fáj. Kira ledörzsölte ecetbe mártott szivaccsal, ő pedig, szemét fel sem nyitva, összeszorított foga között sziszegte: „Pedig agyoncsaphattam volna... Mellette álltam... Megfojt-hattam volna... Hát élet ez? Menjünk el innen... Ez a Kísérlet velem folyik, nem övelük.” Eszre sem vette, hogy oroszul beszél. Kira riadtan pillantgatott rá és leszaladt, hogy forralt bort készítsen. Rumata lemászott az ágyról, átcsoszogott a dolgozószobába, kinyitotta az íróasztal tükros rekesztét, turkált a gyógyszerládában, bevett néhány tablettát szorompant. Amikor Kira visszazért, hozta a gőzölgő bort, ő a hátán fektült, s azt figyelte, hogyan csitul a fájdalom, múlik a zúgás a fejében, és teste felfrissül, új erőre kap. Megitta a bort, és már egészen jól érezte magát. Behívta Muga-t, meghagyta, készítse ki a ruháját.

— Ne menj, Rumata — kérlette Kira. — Ne menj. Maradj itthon.

— Mennem kell, kicsim.

— Félek, maradj... Megölnek.

— Ugyan mit beszélsz? Miért ölnének meg? Hiszen mind félnek tőlem.

Kira újra sírva fakadt. Halkan sírt, mintha attól tartana, hogy a férfi megharagszik. Rumata a térdére ült, és simogatni kezdte a haját.

— A legszörnyűbb már elmúlt — mondta. — Meg aztán mi el akarunk menni innen...

A lány hozzásimult és elcsendesedett.

— Előbb azonban sok elintéznivalóm van itt — folytatta Rumata. — Ma éjszaka sok embert megöltek. Meg kell tudnom, ki maradt életben, és ki halt meg. És segítenem kell megmenteni azokat, akiket meg akarnak ölni.

— És neked ki segít?

— Boldog az, aki másokra gondol... Meg aztán nekünk hatalmas emberek segítenek.

— En nem tudok másokra gondolni — felelte a lány. — Féltőlant jöttél haza. Unót agyonverték. Hová teték a szemüket a te hatalmas embereid? Miért nem akadályozták meg a gyilkosságot?

Szabadulni próbált, a férfi azonban erősen tartotta.

— Mit lehet itt tenni — szóló Rumata. — Ez alkalommal kissé elkéstek. De most újra figyelnek bennünket, és vigyáznak ránk. Miért nem hiszel nekem? Magad is láttad: félholtan jöttem haza, és nézz meg most!...

Utak karbantartása, óvodaépítés társadalmi munkában

Ebben az esztendőben Bal-mazúvárosban hétmillió forint értékű társadalmi munka végzését tűzte ki célul a nagyközségi tanács. Az első félév adatainak ismeretében elmondhatjuk, hogy a terv végrehajtása megfelelő ütemben halad, hiszen több mint három millió 500 ezer forint értékű munkát végzett el júniusig a lakosság.

Hetvenöt tanács tag szervezte a társadalmi munkát a lakosság körében, s segítségükkel sor került a földutak és belvízelvezető árkok karbantartására, valamint járdáépítésekre. Sikeres volt a május 1-én indított akciós is, amikor a házaktól kikerült lomokat ugyancsak társadalmi munkában szállították el a gazdasági egységek. Fokozott gondot fordítottak az emberek az utcákra, a besüllyedt járdák helyreállítására.

Eddig a legtöbb társadalmi munkát a Lenin Termelőszövetkezet kollektívája végezte, 1 millió 187 ezer forint értékben. A helyi buszjárat bővítéséhez megépítették a köztemetői forduló, a községi verseny pályán elvégzett munkájukkal lehetővé vált, hogy a járási spartakiádát a nagyközségben rendezzék meg. A Vörös Csillag Termelőszövetkezet dolgozó 510 ezer forint értékű munkával járult hozzá lakóhelyük fejlesztéséhez. Befejezték a Bolyai utcai óvoda építését, s így a körzetbe tartozó gyerekek új óvodában kezdhették meg szeptemberben az évet. Társadalmi munkában építettek fel a Csegei út mentén két buszmegállót. A két termelőszövetkezetben kívül sokat dolgozott a községet az AFESZ és a Szerszámgépipari Művek gyáregységének kollektívája is.

Az említettekén kívül Bal-mazúváros centrumában elkészült egy gépkocsiparkoló.

Menyegző a börtönben

Nem mindennapos esemény színtere volt a kaliforniai Frontera börtönkapornája. Donald Leisure 52 éves texasi milliomos itt vezette oltárhoz szíve választottját, a 33 éves Susan Atkinst, a hírhedt Manson hippicsalád tagját, Sharon Tate amerikai filmszínésznő és társai brutális gyilkosainak egyikét. A nő tíz évvel ezelőtt életfogytiglani börtönrre ítélték.

Leisure eleinte önkéntes látogatóként pártfogolta a rabot.

Az új pár a börtönnek családostól fogva számára fenntartott részében töltötte a nászételt.

A KUKORICA Közé

A kukorica az fontosabb kultúránk. Termesztett növény volt leghatékonyab kítja át a napenergiát dioxidot, valamint anyagokat növényi — a napenergia k sának mértéke például romszorosa a lomb álló erdőnek. A madik legfontosabb szernövénye. Éves mint 200 millió ton melnek belőle. Az karmányozásában szerepet játsza mikiszorul az ember sorából.

A megnövekedett a hibridek térh

Az első kukorica voltak

köszönhető, ami b rejt magában, mive dizáció az eredeti fa tozatok eltűnését is jelenlegi helyzetbe ber keresi azokat a geket, amelyek hordozzák a lét hibridek előállításá sleges genetikai vál got. Ez pedig nem a kukorica eredeti készletének fölku nosítása.

A származásával ban megoszlanak nyek. A jelenlegi ink szerint nagy nűsege annak, hogy élő fűfélé, a teosint hető ősenek. Minde a növénynevelés cheológia és a folklo származó bizonyíték ja alá. Az csaknem nak tekinthető, hogy réven alakult ki, mesterei Közép-Am dián őslakói voltak.

A teosinte, más n mafű szerepe óriási a korábbi évszázad az amerikai kos Montezuma, az utol uralkodó adógyűzél repl adóként begy temes mennyisége. A busz előtti Amerika körülbelül 2—300 ismerték a kukorid hibrideket leszárm sem ismerünk töb Bár a mai modern r mesítés bámulatos dagságot alakított k csodálat a régmúlt diánjait illeti meg. masztja alá G. W. B tatási eredménye, ak teivel a teosinte-erősíti meg. Mindeh gál még azon adalék a teosinte szó az az centli” szóból ered, jelentése: „a kukorid nek a fűle”. Mexik vidékén ma is a anyjának” nevezik tét.

Az Óvilág

Bár az elmúlt szá tartotta magát az a hogy az Óvilág isme

A KUKORICA NYOMÁBAN

Közép-Amerikából Európába

A kukorica az egyik legfontosabb kultúrnövényünk. Termesztett növényeink között leghatékonyabban alakítja át a napenergiát, a széndioxidot, valamint az ásványi anyagokat növényi terméké — a napenergia kihasználásának mértéke például háromszorosa a lombos fákból álló erdőnek. A világ harmadik legfontosabb élelmiszernövénye. Évente több mint 200 millió tonnát termelnek belőle. Az állatok takarmányozásában növekvő szerepet játsza mind jobban kiszorul az emberi táplálékok sorából.

A megnövekedett termelés a hibridek térhódításának

koricát, már a múlt század közepén bebizonyosodott, hogy ez tévedés.

Az új növény európai megjelenésének kiinduló pontja az Ibériai-félsziget volt. A „De Orbe Novo” kiadvány említi már az 1500-as évek elején. Ezen a tájon igazi térhódítása XI. Fülöp uralkodása idején kezdődött el.

Kiterjedt művelése lehetséges Észak-Itáliában, különösen Velence környékén. E korból származó herbáriumban már megtalálható a kukorica, szakszerűen ábrázolva.

A velenceiek mozgékony kereskedelmének révén a Föld-

való. Bár ezt megelőzően is vannak írásos emlékek természetéről. Jánossy véleménye szerint Beythe István már 1583-ban a kukoricát a természetű növények között említette. Sőt Szikszai Fabricius Balázs is többször tett említést e fontos növényről. Az elterjedéséről Gaál László összefoglaló művében (A magyar növénytermesztés múltja) a következőket írja, idézve a korabeli forrásokat: „1639 — Török búza cubuli cassoviens; 1652 — Gerlaci határban vettem... török búzát; 1660 — Az kertnek nagyobb része török búzával volt vetve; 1684 — A téli apró malacok, süldőcskék tartásokra megkívántatván a makk és tengeri búza.” Bakács István adatai is érdekes adalékok a kukorica honi meghonosodásának feltárásában. A Magyar Művelődéstörténet 4. kötetében a mezőgazdaság fejlődéséről írott tanulmányában említi: „... a kukorica a parasztság körében már országosra terjedt... Törökországból került hozzánk, s először inkább a déli részeken honosodott meg. Debrecenben már 1715-ben is rendszeresen művelik... a Felső-Tisza vidékén... a termelés előmozdítása céljából még a század második felében is tizedmentes (ti. a XVIII. sz. második fele). Általában Debrecen, Tokaj, Csetnek és Szeged környékén volt a legjelentősebb a tengertermelés.”

Zoltai Lajos a kukorica debreceni természetének idejét a 1680-as évekre teszi. 1701-ben pereskedések folytak a kukorica vetését illetően, amint Balassa írja. A levéltári adatok szerint bizonyos monokulturális természetű volt, mivel hét évig került ugyanazon helyre a kukorica. A XVIII. század első évtizedeitől már az újvilági kultúrnövény általános természetéről beszélhetünk Debrecenben és környékén. A XVIII. sz. második felében már — Balassa szerint — a város ötözök szántótól kb. 2000 kh-t (kb. 1150 hektárt) a kukorica foglalt el.

A szántóföldi növények közt mind jobban elterjedt. Először csak kerti termelése dívott, majd az irtványföldek alapvető növényét jelentette, végül az udvarban foglalta el helyét, illetve a tavaszi gabonafélé helyett vetették. Előnyeit felismerve, a veltésfűgök megjelenésével, egyre inkább a hazai természetű növénykultúra gerincét jelentette, osztozva a kizárólagos kenyérgabonafélékkel. A beltérrel mezőgazdaság felé vezető úton nagyon fontos mérőföldök a kukoricatermesztés kezdete.

Surányi Béla

közi-tenger medencéje hamarosan megismerte a növényt. A törökök is kivették részüket terjesztésében. Rövid idő alatt a kukorica nagy népszerűsége telt szert az Óvilágban. Már vannak hiteles adatok a XVI. század végéről ismerettségét illetően Kelet-Azsiából is. A növény első hiteles ábrázolása Kínában 1597-ből való.

A kukorica elnevezése tarka képet mutat. Hazánkban ismeretes a tengeri, a török-búza. Franciaország keleti részén rómaiabúzáznak, a Pireneusok vidékén spanyolbúzáznak, Szicíliában indiaibúzáznak, a törökök egyiptomi búzáznak, maguk az egyiptomiak pedig szíriai durahának nevezik. A török-búza elnevezést Ruellius: „De natura stripium” című munkájában találjuk először 1536-ból.

Hazai elterjedése

Hazai megjelenése a XVII. sz. elejére datálható a Kárpát-medencében. Ennek első írásos bizonyítéka 1611-ből

Egy csehszlovák reaktor vezérlőterme (MTI Külföldi Képszolgálat — KS)

AZ ATOMERŐMŰ „TÁPLÁLÉKA” AZ URÁN

A világon egyre több atomerőmű kapcsolódik be az áramtermelés vérkeringésébe, pótolva elsősorban az egyre inkább kifogyóban levő olajat és bizonyos fokig a szénét. Az atomerőmű „tápláléka” az urán. Egy kilogramm hasítható urániumból negyvenmillió kilogrammmal, 4000 kalóriás hazai közszénnek megfelelő energiámmal szabadul fel. Hazánkban az évi szénfogyasztás mintegy 27 millió tonna. Ugyanennyi energiát tartalmaz 7 tonna 235-ös urán, amely — mivel

nagy fajsúlyú — viszonylag kis helyet foglal el.

A világon jelenleg működő atomreaktorok ellátásához évente 18 000 tonna természetes uránra van szükség. Ennél valamivel többet termelnek.

Arra a kérdésre, hogy a Földön jelenleg ismert uránkészletek meddig fedezik az emberiség energiaszükségletét, nehéz egyértelmű választ adni. Az urán tulajdonképpen nem ritka elem, a földkéregben tonnánként mintegy 4 gramm van belőle. Ha ilyen kis koncentrációt gaz-

daságos lenne kivonni, akkor kb. két köbkilométer földkéreg fedezné az emberiség egyévi szükségletét. Am a gazdaságosságot tekintve csak olyan uránelfordulósokat érdemes kiaknázni, amelyek az évszázmilliók során a természetben lejtészedt geológiai-geokémiai folyamatok révén felejtültek.

Az energiaigény várható fejlődését és ebben az atomenergia egyre növekvő szerepét felbecsülni ezek a készletek évezredünk végéig, illetve az addig épülő ilyen reaktorok elhasználatáig idejének végéig fedezhetik az atomenergia-termelés szükségletét.

Az atomerőmű építése nem hasonlítható össze a hagyományos szén-, olaj- vagy gáztüzelésű erőművekével, mert minőségi és kivitelezési követelményei merőben mások, elsősorban a nukleáris biztonság miatt. Az atomerőművekből — ez az egész világon elfogadott elv — az elképzelhető legnagyobb üzemi üzemzavar esetén sem kerülhet a környezetbe olyan szennyeződések, amelyek káros hatással lehet a közegszemélyzetre vagy az erőmű környékén élő lakosságra. Ez az óvatosság olyan mértékű, hogy a kutatók ma már olyan feltételezhető üzemzavarral is számolnak, amelynek bekövetkezési valószínűsége egy a millióhoz. Ha például egy repülőgéppel rázuhanna az erőmű épületére, akkor sem sérülhet meg a radioaktív anyagok tartalmazó, lezárt térség annyira, hogy a környezetet radioaktív sugárzás veszélyeztetné.

Hol tart a sporttudomány?

A ma élsportolóját — hallani gyakorta — lombikban készült, vitaminnal, proteinnal táplálkozik, étrendjét grafikonok, görbék, ciklusok határozzák meg, stopperóra ébred, E föl-föl-felgás következménye, hogy kiugró eredmények kapcsán gyakran így kiáltunk föl: „Jó ég, nemrég még gondolni sem mertem volna ilyen időre (pontszám, eredményre)! Hiába, a sporttudomány!”

Mindennek ellenére a sporttudomány alkalmazása idehaza gyermekkorban jár. Itt-ott ugyan fölfeleltek már apróbb-nagyobb eredmények, a figyelemre méltó próbálkozásoknak se szeri, se száma, ám az edzők, szakemberek nagyobbik része még nem jutott túl a terheléses munkát követő pulzusmérésen...

Általánosítani azért nem szabad, hiszen akadnak már idehaza is olyan sportágak, amelyekben komoly szerepe van a tudományos segítségnek. A kajakkenus sportban például már hét esztendővel ezelőtt elkezdődött az élvonalbeli versenyzők tudományos „főttérképezése”. A Testnevelési Főiskola kutatóintézetének Sportkörház orvosaival karöltve végezte és végezi ezt a rendkívül összetett vizsgálatot, mérést, amelyek eredményeit — a világversenyek igazolják — jól hasznosítják a szakemberek. Ebben a sportágban még egyesületi, szakosztályi szinten is elmélyült kutatómunka folyik (SZEOL, Bp. Honvéd, Csepel) kikísérletetők például a versenyzők húzóerejé-

nek mérésére alkalmas eszközt, matot, hogy mindketten a másikra várnak... Előfordul, hogy anyagiak akadályozzák, illetve mérséklék a tudományos segítség fokát. Ilyen terület például a vívás, ahol a kiemelkedő eredmények eléréséhez ma már szinte nélkülözhetetlen a szűkebb körű mérőműszer, ám ennek ára meglehetősen borsos, nincs rá anyagi fedezet. A nagyobb segítséget, érthetően,

A TF Tudományos Kutatóintézetének munkatársai terhelési vizsgálatot végeznek

jelét. Ezek a területeken a sportorvoslás még az első lépésfoknál, a gyógyításnál tart. Keveset jelöl a megelőzésnek, még kevesebbet a tudományos kutatásoknak. Jól jellemzi a helyzet fontosságát, hogy a tipikus idegsportnak számító vízisportban például azért nem alkalmaznak pszichológust — bár kereset is, kínálat is lenne rá —, mert bizonyos szervezeti keretek ezt nem teszik lehetővé.

Kimondva, kimondatlanul valamennyi sportágban megfogalmazódott már a tudományos segítség, beavatkozás iránti igény. Nem ritkán azért, mert fehérek-feketén bebizonyosodott, hogy a fejlődés, az eredmények javítása felé ez az egyetlen út.

Tulajdonképpen ezeknek az igényeknek a kielégítésére hívott a Testnevelési Főiskola kutatóintézetét, a TFKI, amely részben külföldi tapasztalatok, részben saját kutatómunkájának alapján szervezi, rendszerez, irányítja a hazai élsport tudományos főttérképezését.

Általános tapasztalat azonban, hogy az elméleti és a gyakorlati szakemberek kapcsolata nem elég szoros, hiányzik az a láncszem, amely a kutatót az élsporthoz, az edzőt a tudományos módszerekhez kapcsolná. Bár a közlekedés megindult, lassítja a folya-

szakok a sportágak kapják, amelyekben a főzzárkózás, illetve az élen maradás lehetősége nagyobb.

A sporttudomány jelentősége természetesen nem pusztán a teljesítmények fokozásában rejlik. Fontos feladata az is, hogy megvilágítsa azokat a határvonalakat, amelyek elválasztják az edzett, erős szervezetet fejlesztő küzdelem az egészséget károsító eredményhajhászástól.

Hogy ez mennyire fontos terület, azt az a tény is jól bizonyítja, hogy a sporttudományok aktív területén szintén alkalmazó országokban kevesebb tehetséges fiatal kallódik el, mint másutt. Ennek az az oka, hogy a terhelhetőségi szint pontosabb meghatározásával egy időben csökken a túlhajszolt, kiégett sportolók száma, kevesebb a kettőtört sportkarrier...

A tehetségek fokozott isztapóllásának különösen ott nagy a szerepe, ahol szűk háttér, utánpótlás áll a szakemberek rendelkezésére. Mint például Magyarországon. A jövő útja mindenképpen a széles tudományos ismereteket biztosító központosított kutatás, amely eredményeinek azonban a sportfal közül is kell jutnia a sportpályákra is...

Pihál György

LAPSZEMLE

Fáklya

A Fáklya szeptember 6-án megjelenő száma címlapján köszönti az új iskolaév kezdetét. Belső riportjai között vezető helyet foglal el az őszi budapesti nemzetközi vásár szovjet kiállításáról tudósító riport. Idén először szerepelnek litván termékek a szovjet kiállításon. A kiállítási anyagban a gépek, bútorok, televíziók, kerékpárok exportőrje nappali és hálószobagarnitúrákat, valamint gyermekbútorot is bemutat. Korszerű hűtőgépek, konyhabútorok is tartoznak a kollekciónak. Ezekben kívül orosz és litván termékek is szerepelnek egészen ki a anyától.

A lap egyéb belső írásai gyancsak informatívak és érdekesek. Színes riport vezet el az azerbajdzsán zumbagaitba a vegyészektől, kosárlabdások építők városába. Gyancsak színes riport foglalkozik a környezetvédelemmel. A belorusz szövegegyek minta- és szingazsága ismerhető meg a övetkező riportból. Tomszk városát fotóriport és írás mutatja be. Színházi riport foglalkozik a moszkvai és a tjevi színjátszók művészi produkcióival. Folytatódik az Ermitázs bemutatkozó szöveg.

Anatolij Karpov versenylásáról, egyéniségéről alapos írás tudósít a sakkroportban. A másik riport a szovjet go-kart versenyzőket mutatja be. Ezúttal ismertek a számhoz Fáklyabőr, orosz nyelvű olvasmány, könyvespolc, keresztírtvény és magyar vonatkozású riport.

Munkában

nkát a Lenin Termelőszövetkezet kollektívája végezte 1 millió 187 ezer forint értékben. A helyi buszjárat bővítéséhez megépítették a közlekedési forduló, a közlekedési pályán elvégzett munkákkal lehetővé vált, hogy városi spartakládát a nagy-szebenben rendezték meg. A város Csillag Termelőszövetkezet dolgozó 510 ezer forint értékű munkával járultak hozzá lakóhelyük fejlesztéséhez. Befejezték a Bolyai utcai óda építését, s így a körzet tartozó gyerekek új óvodában kezdték meg szeptemberben az évet. Társadalmunkban építettek fel a gépi út mentén két buszváróállót. A két termelőszövetkezetben kívül sokat dolgozott a községért az ÁFESZ és Szerszámgépipari Művek regységének kollektívája

az említettekén kívül Balassagyőr város centrumában elhelyezett egy gépkocsiparkoló.

Börtönben

intérsere volt a kaliforniai Laisure 52 éves texasi ne választottját, a 33 éves hippicsalád tagját, Sharon rsai brutális gyilkosainak tfoogytigliani börtönre ítélték

ként pártfogolta a rajoglyok számára fenntar-

Az Óvilágban

Bár az elmúlt századokban tartotta magát az a hiedelem, hogy az Óvilág ismert a ku-

Kispesten vendégszerepel a DMVSC

A labdarúgó NB I-ben ma újabb forduló kerül sor. A párosítás: Szombathelyi Haladás—Rába ETO, Zalaegerszeg—Nyíregyháza, SZEOL AK—DVTK, Tatabánya—Csepel, Ózd—Békéscsaba, Bp. Honvéd—Debrecen, Pécsi MSC—Ferencváros, Vasas—Videoton. Vasárnap: Volán—Újpest.

Kerekes többször került gólhelyzetbe a PMSC elleni találkozón, sőt gólt is lőtt. Ma vajon beveszi-e Gujárd háliját?

A DMVSC tehát újabb nehézközés előtt áll, hiszen a Budapesti Honvéd ellen kell pályára lépnie, Kispesten. Amióta a DMVSC az NB I-ben szerepel, mindig jó teljesítményt nyújtott a Honvéd ellen, de a négy találkón mindössze egy pontot tudott szerezni. A Kispesten lejátszott két mérkőzésen a Bp. Honvéd 1—0, illetve 2—0 arányban győzött. A nagyerdői stadionban egy ízben 1—0—ás Honvéd-győzelem, míg tavasszal 0—0—ás döntetlent hozott a két csapat összecsapása.

A DMVSC a Ferencváros ellen nyújtott jó játék után közepes teljesítményrel szerezt első pontját a debreceniek számára mindig kemény diót jelentő PMSC ellen. Így az előjelek nem a legkedvezőbbek. Annál is inkább, mert Jankovics változtatlan sértült, és kevés csatár áll rendelkezésre.

Kovács Ferenc gondjai tehát változatlanok, a vezető edző pénteken délelőtt a következőket mondta a mai mérkőzéssel kapcsolatban.

— Botladozott a játéknk az eddigi három mérkőzésen, de ennek ellenére úgy érzem, hogy a csapatunk pályán nyújtott teljesítménye jobb volt, mint amit az egyetlen szerzett pontunk kifejez. A Ferencváros ellen nagyon jól játszott csapatom, és ponttal, sőt pontokkal kellett volna hazatérnünk az Úllői útról. A Pécs ellen már közepesnek kell mondanom a csapatteljesítményt, de számunkra sohasem felelt a pécsiek játéka. Meg kell kezdenünk a felzárkózást, és nagyon bízom abban, hogy rövid időn belül újra azt a játékot tudjuk nyújtani, amit tavaszi jó sorozatunkban. Persze ez nem azt jelenti, hogy győzelmi esélyekkel lépünk pályára Kispesten. De ugyanakkor képesek tartom az együttést arra, hogy megismételje a Ferencváros elleni játékokat, s akkor reméljük, hogy pontokban is megmutatkozik majd az eredmény. Ugyanaz a csapat kezd, amellyel a Ferencváros ellen játszott. Tehát: Szűcs I. — Kiss, Szegedi, Szűcs J., Fodor — Sallai, Menyhárt, Czizkora, Feledi — Varga, Kerekes.

A Bp. Honvéd—DMVSC összecsapás ma 16.30-kor kezdődik Kispesten, a találkozót Szávó bíráskodik.

DEBRECENI CSELGÁNCOSZÓK NAGYVÁRADON

Népes cselgáncsküldöttség járt a napokban a szomszédos Bihar megyében. A debreceni sportolók a romániai Nagyváradon, a helyi Rapid klub vendégeként tíznapos edzőtáborozáson vettek részt. A D. Dózsa és a D. Sportiskola serdülő, úttörő és ifjúsági korú sportolóiak munkájáról Sági Miklós edzőt kérdeztük.

mi szerepelt meg az elsőseget. Az egyéni versenyen kilenc egyesület indította tehetséges cselgáncosait, tatamira lépett többek között a Bukaresti Sportiskola, valamint az aradi és kolozsvári cselgáncszakosztály több válogatott kerettag fiatalja is. A 105 főt számláló mezőnyben értékes helyezéseket szereztek. Az úttörőknél Németi első, Szilágyi harmadik lett súlycsoportjában. A serdülőknél Kurucsó aranyérmes volt, Kristóf a második helyen végzett, Osán, Balogh és Haja harmadik helyezést nyert. Az ifjúsági II. korcsoport mezőnyében Oláh Cs. és Oláh I. nem talált legyőzőre, Balogh és Nyilas ezüstérmesek lettek, Kovács pedig a harmadik helyen végzett. A legtechnikásabb versenyzőnek járó díjat Nyilas Tibor kapta, aki a 68 kg súlycsoport döntőjében klubtársától, Oláh Istvántól szenvedett vereséget.

— Tíz napot töltöttünk Nagyváradon és környékén. A vendéglátó klub rangos cselgáncszakosztállyal rendelkezik, két fiataljuk is tagja volt az IBV-n szerepelt román válogatottnak. Ott-tartózkodásunk alatt a novemberi országos bajnokságra készülünk, a fizikai alapokat igyekeztünk erősíteni. Sokat futottak a fiúk hegyes vidékeken, úsztak a Fekete-Körösben. Két versenyünk is volt. A csapatviadalon, melyen öt klub rajtolt,

Kézilabda-hétvége

Több érdekes kézilabda-mezőnyt rendeznek szombaton és vasárnap Hajdú-Biharban. A férfi NB I őszi harmadik fordulójában a D. Dózsa az ezüstérmes pályázó újoncot, a válogatott Bartalost és Kocsist is felvonultató Veszprémi Építők csapatát fogadja. A debreceniek szeretnék visszavágni tavaszi vereségüket — az Elektromos elleni győzelem és a győri pontszerzésre kell önbizalmat adhat. A vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődő összecsapás az idény talán legizgalmasabb hazai találkozójának ígérkezik. Az előmérkőzést (9.30) a DMVSC és a Bakony Vegyész női NB I-es együttese vívják. A vendégcsapat jó játékerőt képvisel: jelenleg a táblázat harmadik helyén áll.

A férfi NB I B-ben a Hajdúszoboszlói Gázláng nagy menetelésben igyekszik megszabadulni a kiesést jelentő helyektől. A Dunakeszi ellen aratott elmúlt heti győzelem nagy lépés volt ebben az irányban — ma délután hasonló biztonsággal kell venni a sereghajtó Ceglédi Úttörést elleni akadályt. A jelenlegi helyzet szerint az Újpesti Dózsa és a Várpalota már biztos

Országos sakkbajnokság új formában

Új formában, svájci rendszerben rendezi meg a Magyar Sakkszövetség az 1981. évi országos férfi sakkbajnokságot Nyolcvan sportoló 13 fordulós versenyt vív. Az indulók között található két nemzetközi nagymester — Bárczay és Forintos —, valamint tizenegy nemzetközi mester is. A bajnokságon azok a sakkok indulhatnak, akiknek az Élő-értékszáma 2350-et meghaladja, vagyis első osztályú sportolók. Rajtuk kívül az utánpótlás legjobbjai kaptak meghívást a tornára.

A kedden kezdődő magyar bajnokságon két debreceni sakkos is részt vesz, Filep Tibor mester és Siklósi Zoltán mesterjelölt, mindketten a D. Universitas versenyzői.

A férfi NB I B állása

1. Újpest	18 14 1 3 436—372 29
2. Várpalota	17 12 3 2 383—340 27
3. MÁV E.	18 9 6 3 378—309 24
4. Komló	18 11 0 7 399—373 22
5. Csömör	17 8 3 6 414—401 19
6. Szondi	18 8 3 7 382—386 19
7. Hódiköt	18 7 3 8 362—375 17
8. DELEP	18 7 2 9 429—424 16
9. Csepel	17 6 4 7 367—359 15
10. Gázláng	18 6 3 9 337—369 15
11. B.-csaba	16 7 1 8 286—316 15
12. Solyvár	18 7 0 11 296—334 14
13. D.-keszi	17 4 1 12 347—390 9
14. Cegléd	18 1 12 5 333—417 4

SPORTMŰSOR

Szeptember 5., szombat

Asztalitenisz
Fényes udvar, Vénkert, Újkert, 9.30: Ifjúsági és felnőtt női, férfi egyéni téniszverseny.

Atletika
DMVSC nagyerdői műanyag borítású pályája, 15: Debrecen serdülő leány és női A- és B-kategóriás egyéni bajnoksága. Tehetséggutató verseny.

Cselgáncs
D. Dózsa sportcsarnoka, 11: Utórok körzeti rangsorversenye.

Kézilabda
Vidéken: Hajdúszoboszlói Gázláng—Ceglédi Úttörést (08. férfi NB I. B.), Hajdúszoboszlói Bocskai—DMVSC II. (14. női megyei), Nádudvari Vörös Csillag—Eger (13. férfi NB II.).

Labdarúgás
DMVSC Oláh Gábor utcai pályája, 16: MGM Vasas—DEAC (09. férfi mérkőzés).

Lovassport
Pallagi lovaspálya, 8 és 14: Könyvosi lovászi díjlovaglás és díjugratás 110, 130 cm-es akadályokon.

Teke
DMVSC Oláh Gábor utcai automatapályája, 15: DMVSC—Szegedi Postás (OB II.).

Tennis
Egyetemi sporttelep, 14: D. Universitas—Szentcs. (Férfi OB II.).

Szeptember 6., vasárnap

Asztalitenisz
Debrecen, Nógrádi Általános Iskola, 8.30: A debreceni járás női, férfi felnőtt III. osztályú egyéni bajnoksága.

Atletika
DMVSC nagyerdői műanyag borítású pályája, 9: Debrecen serdülő leány és női A- és B-kategóriás egyéni bajnoksága és tehetséggutató verseny. — 10: Járások közti CSB harmadik fordulója.

Cselgáncs
Mikes Kelemen utcai sportcsarnok, 9: Országos II. osztályú rangsorversenye.

Kézilabda
Városi sportcsarnok, 9.30: DMVSC—Bakony Vegyész (női NB I.), — 11: D. Dózsa—Veszprémi Építők. — Ybl-pálya, 10: D. Universitas—Derecske (férfi megyei). — Kinizsi pálya, 10.15: D. Spartacus—Hajdúnánás (férfi megyei).

Vidéken: Derecske—Nyíregyházi Tanárképző (10. női NB II.), Polgár—Püspökkladányi Póld Méző (női megyei, 10), Polgár—Püspökkladányi MÁV Egyetértés (11.15. férfi megyei), Berettyóújfalui MSE—Hajdúböszörményi (9.30. férfi megyei), Berettyóújfalui MSE—Hajdúböszörményi (10.45. női megyei), Hajdúdorog—Balmazújváros (9. férfi megyei), Hajdú Vasas—Hajdúsámson (10. női megyei), Biharkezes—Földes (10. női megyei).

Sorokban

A belügyi ökölvívők spartakiáján, Kubában Molnár László a középdöntőben kiütéssel győzött a házigazdák képviselője, a 91 kilós Juan Ortega ellen. Lehota (63.5 kg) és Némedi (71 kg) pontozásos vereséget szenvedett.

Madridban, a Barnebau Kupa nemzetközi labdarúgóturnán botrányos fordulatot hozott a harmadik helyért rendezett Dinamo Tbiliszi—Bayern München összecsapás. A spanyol bíró Rummenigget, majd Breitnert is kiállította reklamálás miatt. Tiltakozásul a nyugatnémet együttes a 44. percben levonult a pályáról, ekkor a szovjetek 2—1 arányban veztek. A döntőben: Real Madrid—Alkmaar (holland) 4—2.

A Kanada Kupa jégkorongturna második fordulóját után már csak a házigazdák állnak pontvesztésnek nélkül.

A berettyóújfalui kispályás labdarúgó-bajnokság végeredménye: 1. TITASZ 63, 2. AFESZ 63, 3. ELZETT 61 pont. A további sorrend: Dózsa Tsz 56, Vízmező 54, AFESZ II. 47, Gabona I. 46, Kölségvetés 44, Buzakalász 42, KIOSZ 36, Gabona I. 36, Hajnal Tsz 33, Pedagógus II. 33, Kórház 26, Bakonszeg 25, Tejporgyár 25, Pedagógus I. 21, AFESZ II. 21, Volán 17, Pénzügy 11 pont.

Bajorország együttese ellen szerepel ma a Népstadionban a magyar utánpótlás atlétikai válogatott. A csapatban helyet kapott Buzási Károly, a D. Universitas tehetséges futója is.

A labdarúgó Sárrethi Kupában: Hajdúszoboszlói Szerp 2—3, Kaba—Nagyhegyes 4—1. A mezőny élén a Hajdúszoboszlói áll.

A megyei kézilabda-szövetség legutóbbi elnökségi ülésén a nádudvari Vörös Csillag Tsz SE NB II-es férfi szakosztályának vezetői számoltak be az egyesületi feladatokról, vázolták terveiket, csapatépítési szándékaikat.

A romániai Belényes harmadik ligás labdarúgócsapata a Berettyóújfalui SE vendégeként barátságos mérkőzésen járt a bihari városban. A házigazda BUSE 5—3 arányban győzött.

A cselgáncs világbajnokság első napján helyzetlenül maradt a két magyar versenyző: E. Kovács Károly és Oszvársz András nem jutott a legjobb hat közé.

ATLETIKA

Budapesten rendezték meg Magyarország ez évi országos ifjúsági atlétikai bajnokságát, amelyen részt vettek hajdú-bihari fiatalok is. A legeredményesebben az IBV-n is indult Buzási Károly szerepelt, aki a 400 m-es síkfutásban és 300 m gáton lett magyar bajnok. A DUSE atlétája 400-on 48.5, 300 gáton pedig 38 másodperces idővel győzött. A fiatal sportoló a 200 m-es síkfutásban hetedik helyen érkezett a célba 22.89 másodperces eredménnyel.

A DMVSC atlétái közül a hétpróbacsapat (Dembrowszki, Gáspár, Kovács Zs.) szerzett aranyérmet a lányok versenyében. Cseke Gabriella 44.28 másodperccel a 300 m gátfutásban negyedik lett.

Figyelemre méltó a hajdúböszörményi Lajos Máriának a távolugrásban elért hatodik helye (541 cm), valamint a 300 m-es gátfutásban Radácsi (DUSE) nyolcadik, 1500 m-es síkfutásban a hajdúböszörményi Szepesi hetedik helyezése.

LABDARÚGÓ MNK

Kiesett a Hajdúböszörmény és a Hajdú Vasas

A labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa hajdú-bihari selejtezőjének második fordulóját bonyolították le a hétközben. Két meglepetés született: a területi bajnokságban szereplő Hajdúböszörmény és a Hajdú Vasas kiesett a további küzdelmekből — megyei csapatokkal szemben (Nyiradony és Derecske).

Derecske—Hajdú Vasas 2—1 (1—1, 1—1, 1—0). Derecske, 200 néző, vezette Fazekas. Kemény, néhol durva játék. A derecskeiek a hosszabbításban nyertek. A gólok: Sáreczki (20. perc), Borbély (48. perc) és Újlaki (115. perc). Kiállítva Szabó L. (Hajdú Vasas). Sárga lap: Sáreczki (Derecske).

Nyiradony—Hajdúböszörmény 3—1 (2—1). Nyiradony, 130 néző, vezette Nagy J. A nagy akarsággal küzdő Nyiradony megérdemelten utótte el a továbbjutástól a lelkesedés nélkül játszó böszörményi csapatot. Góllövők: Forgács, Adoba és Karsai, illetve Lipók. Sárga lap: Bezzegh (Hajdúböszörmény).

Hajdúszoboszlói—Létavértes 2—0 (1—0, 0—0). Létavértes, 100 néző, vezette Tóth S. Mindkét oldalon több jó helyzetet kihagytak a támadók. A szoboszlóiak a 2×15 perces hosszabbítás első percében szereztek meg a vezetést. Góllövő: Szabó L. 2.

Berettyóújfaluban rendezték a KPVDSS-dolgozók női és férfi kispályás labdarúgóturnáját az Alkotmány Kupáért. Mindkét kategóriában a helyi AFESZ győzött.

Debreceni Universitas—Püspökkladányi MÁV Egyetértés 4—1 (1—1). Püspökkladány, 300 néző, vezette Juhász Gy. Kiegyenlített első féldél után a DUSE lendületesen játszott, és ilyen külsőleg megérdemelten győzött. Gólszerzők: Lakatos, Somogyi, Kincses és Kerekes, illetve Rácz.

Balmazújváros—Újszentmargita 6—1 (2—1). Bódóháti, 100 néző, vezette Zsuppos. A balmazújvárosi csapat biztos győzelmet nem tudta megnehezíteni az Újszentmargita. A balmazújvárosiak gólljait Vaszkó 2, Tar 2 és Sóllyom 2 szereztek.

Nádudvar—Kaba 1—0 (0—0). Kaba, 100 néző, vezette Hunyadi. Végig sportszerű volt a játék. Az egyenlőre mérkőzésen győzött. Gólszerzők: Lakatos, Somogyi, Kincses és Kerekes, illetve Rácz.

Berettyóújfalui—Csökmő 1—0 (0—0). Berettyóújfalui, 50 néző, vezette Turi. A mérkőzés kimenetelét a nagyobb tapasztalat döntötte el, a berettyóújfaluiak javára. A győztes gólt a cseréként beállt Kócsi szerezte.

SIELÉS A FÜVÖN

A Püspökkladányi Állami Parkerdőgazdaság Visegrádon, a Nagy-villámotlon hernyófalpas újfajta sporteszközök kölcsönzésére szerelhető (MTI-fotó: Csor István felvétele — KS)

REK

Idővel tudatjuk, hogy HARÁMY LÁSZLÓNÉ (Solti Bertalané) Nagy Edit iholya szeptember 2-án elhunyt. A vasutas előtti búcsúztatás szeptember 7-én de 9 óra között a Köztisztviselői, a Rajkó utcai temetőben lesz. A gyászoló család: Debrecen, Jászai Mari IV. 20.

Idővel tudatjuk mindkét, akik ismerték és tisztelték, hogy LIPTÁK PÁLNE volt Ruhapár Vállalat igazgatója 1981. augusztus 6-án 62 éves korában elhunyt. A gyászoló család: Lakás: Debrecen, Takó utca 20.

Idővel tudatjuk mindkét, akik felejtethetetlenek, hogy KOZMA SÁNDORNE Behovits Iona tésén megjelentek, ráadásul koszorút, virágot helyeztek, és mélyélegés bányában résztvevő osztoztak. A gyászoló család.

Idővel tudatjuk mindkét, akik felejtethetetlenek, hogy D. KÁLMÁN IMRÉNÉ tésén megjelentek, ráadásul koszorút, virágot helyeztek, és mélyélegés bányában résztvevő osztoztak. A gyászoló család.

Idővel tudatjuk mindkét, akik drága halottak, hogy ZALES JÓZSEFNE Juhász Anna volt Hunyadi Józsefné tésén megjelentek, sírjárókat, virágot helyeztek, és mélyélegés bányában résztvevő osztoztak. A gyászoló család.

Idővel tudatjuk mindkét, akik felejtethetetlenek, hogy SZILÓSI KÁLMÁNNE Vass Margit tésén megjelentek, ráadásul koszorút, virágot helyeztek, és mélyélegés bányában résztvevő osztoztak. A gyászoló család.

Idővel tudatjuk mindkét, akik felejtethetetlenek, hogy MOLNÁR JÓZSEFNE Asztalos Julianna tésén megjelentek, ráadásul koszorút, virágot helyeztek, és mélyélegés bányában résztvevő osztoztak. A gyászoló család.

Munkásörök bemutatója és sajtókonferenciája

Pénteken, a tapasztalatok összegzésével, befejeződött a Munkásörök Gyöngyösön megrendezett kétnapos bemutatója és sajtókonferenciája. A második napon Heves megye munkásörök egységével ismerkedtek meg az újságírók: gyakorlati bemutatókat tekintettek meg Fel-

sőtárkányban, Hevesen, Gyöngyösön és Sirokon, majd üzemekben, termelőszövetkezetekben — Visontán, Nagyrédén, Poroszlón, Füzeshabonyban, Szajlán és Hatvanban — találkoztak munkásörökkel, gazdasági vezetőkkel és egységparancsnokokkal.

Rendőrségi felhívás

A Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság bűnüldözési osztálya kéri annak a fiatal házaspárnak a jelentkezését, amely szeptember 1-én 21.45 órakor Debrecenben, a Marx Károly utca páratlan oldalán találkozott egy sérült férffel, aki két darab 2 forintos érmét kerti, hogy tudjon telefonálni. A fiatal házaspárral a találko-

zások egy kiskorú gyermek is volt, akit a férj ölében vitt. Jelentkezni lehet munkaidőben, a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság Kossuth utca 20. szám (II. emelet 88. ajtó) személyesen, vagy telefonon munkaidő alatt 11-300 192-es mellék, munkaidő után pedig a 11-300 118-as melléken.

JÁTÉK. Új logikai játék, a varázsgömb gyártását kezdte meg az ELZETT Művek győri gyárában. A gömb alakú játék a bűvös kockához hasonló feladatokat állítja a játékosokat: három irányban elfordítható elemek kell eredeti állapotukba visszahelyezni. A varázsgömbbel az ösi BNV-n ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

TANÉVNYITÓ. A Hajdú-böszörményi Óvónképző Intézet szeptember 7-én, hétfőn 10 órakor tartja ünnepélyes tanévnyitó tanácsulását a Béke Filmszínházban.

KONFERENCIA. A Tanárképzés Európai Szervezete szeptember 7-12. között a svájci Neuchatelben rendezi meg. A tanácskozáson Magyarországot az UNESCO-bizottság kiküldetésében dr. Bajkó Mátyas, a Kossuth egyetem docense képviseli.

ÚJ KÖNYVEK: Emily Brontë: Üvöltő szelek; Fekete János: Tükrök; Urbán Aladár: Tanulmányok 1848-ról; Zoltán Zoltán: A dinamikus nagyváros; Hegyi Béla: Hitek, választások; Seregély György: Fogamzástámasztás; Lindner László: NDK; Kovács Endre: Utlikódecs.

4-én levelezem...

Szeptember elején egy fiatal és csinos, bikinibe öltözött lány képe borította el Franciaország hírdetőtábláit. Rajta felirat: „Szeptember 2-án levelezem a felső részt!” A hírdetésekkal agyonuntatott járókelők vállrántás nélkül léptek tovább: nyilván szeszonzóvíg turistautat, napolajat vagy mosószer hírdet valaki. Am szeptember 2-án az ígért szerint meztelen belekelt virítottak országosra a plakátot, és újabb felirat: „Szeptember 4-én levelezem az alsó részt!” Erre már felhőrdült a közvélemény, és elszabadult a tömegtájékoztató pokla: tévé- és rádióműsorok, napilapok áradata foglalkoztató plakáttal.

És eljött a szeptember 4-e. A plakátot ugyanaz a lány, szavát megtartva, az említett ruhadarab nélkül, csak éppen háttal a szemlélőnek. Kiderült, hogy az országos izgalmat kavarázó plakát-sorozat az Avenir hírdetővállalat készítette. Ezzel kívánta megnyugtani a pontosságában kételkedő megbízóit. Mint a példa is bizonyítja, ritka sikerrel.

KÖZLEMÉNYEK

A Hajdú-Bihar megyei Elmizsér-kiskereskedelmi Vállalat 403. sz. büféjének (Debrecen, Diószegi út 1. sz.) 1-es alszámú bélyegzője elveszett, mely augusztus 28-tól érvénytelen. (X)

Szabadagságról megérkeztem. Rendelés: Kossuth u. 5. I. em. hétfőn péntekig 16-19 óráig. Dr. Sárkány Ilona (X)

A TITÁSZ Vállalat értesíti a lakosságot, hogy Hajdúszámon, Balogh tanár megépített 20 kV-os betonoszlopos hálózatot és transzformátorállomást, valamint a hozzátartozó faszlopon hálózatot 1981. szeptember 5-én feszültéssé állítja át, az időt tőle a beüzemelésé, vagy megkezdése életveszélyes, tehát tilos! (X)

A Vasutas Klubkönyvtár 12 hetes szabad-varrás tanfolyamot indít haladók részére. Részvételi díj: 200 Ft. Foglalkozások: szept. 14-től, minden héten hétfőn 16.30-19.30-ig. Jelentkezni lehet a Vasutas Klubkönyvtárban (Petőfi tér 6.) szept. 11-ig naponta, 10-17 óráig. (X)

Díszállat-kereskedésemet megnyitottam. Luczy János, Lehel u. 24., Thomas Mann, Bolyaj u. sárok. Nyitva tartás de. 9.30-tól 13-ig, du. 14-18-ig. (X)

A Zeneoktatók Munkaközösségénél beiratkozás kedden, pénteken de. 11-12-ig, délután 3-4-ig; előképző, zongora, hegedű és gitár tanszakokon. Arany J. u. 2. sz. I. em. (X)

Zeneóvodai beiratkozás 3-6 éves gyermekek részére szeptember 29. és 30-án du. 4-6-ig. A Tanítóképző Főiskola Gyakornoki Iskolájában. Nyomatott utca, Beir Rimóczy Gaborné. (X)

Aramszünet lesz 1981. szeptember 9-én, 8.00-12.00 óráig a Burundia utca páratlan oldalán a Csapó utcától a Blahány utcáig, a Csapó u. 25-27-29-ig; szeptember 10-én, 8.00-16.00 óráig az István úton a Széchenyi utcától a Szoboszlói útig, a Bojta utcán az Ősöd utcán végig; a benzinkút és társasházak kivételével; 1981. szeptember 14-én, 8.00-12.00 óráig a Kartács utcán, az István, Szarka, Doberdó u. páros oldalán a 22. számú utcáig, a Versey utcán a páratlan oldalon a Műszaki Erdészeti és az Erdészvárnál. (X)

Értesítem kedves vendégelmeim, hogy üzletemet a Hámán Kató út 56. sz. alatt megnyitottam. Nyitva fél 7-től 18 óráig, szombaton fél 7-től 15 óráig. Kunszabó Zoltánné Czibere Ibolya Mária nőfodrász-mester (Gambrius utca 10. sz. 1. em.). Telefon: 24-196. (X)

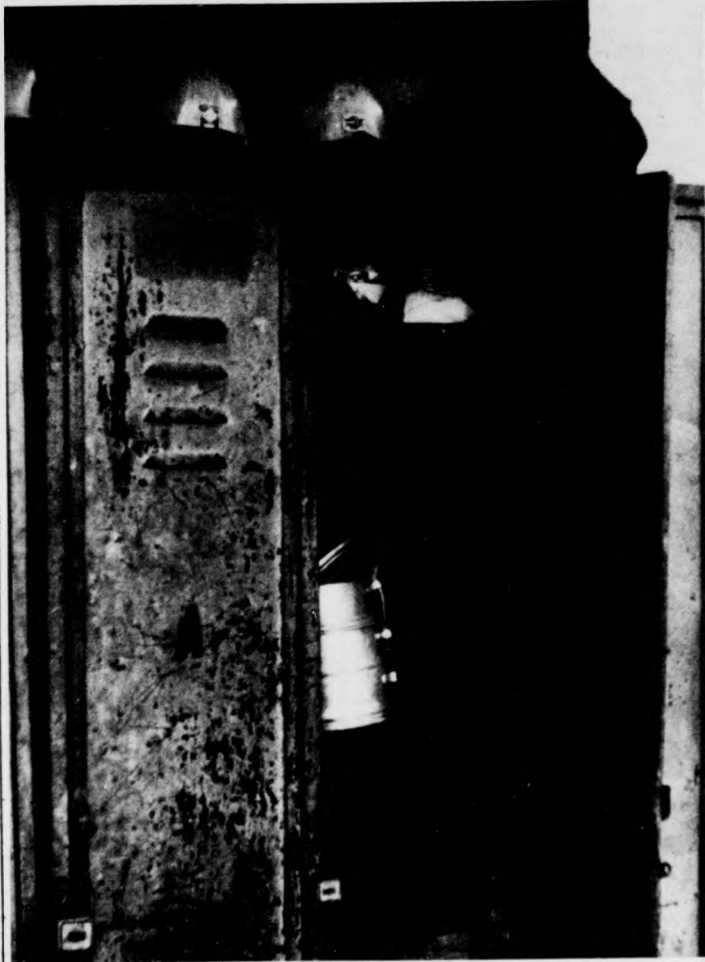
A KFT együttes és Ács Enikő koncertjére jegyek válthatók az Unió Áruház hangszereosztályán és 18-20 óra között a Lublin étterem eszpresszójában. (X)

Menyasszonyruha-kölcsönzést megnyitottam az Eszpresszó Hírszolgálatnál. Vörös Hadsereg útja 77. I. lépcsőház, II. em. balra 7. ajtó. (X)

Így élünk mi

FOTÓPÁLYÁZAT A NAPLÓBAN

PÁLYÁZATUNKRA ÉRKEZETT:

CSENDÉLET

(Beküldte Fényiné Nagy Piroska, Debrecen)

A Hajdú-bihari Napló szerkesztősége és a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat pályázatot hirdetett „Így élünk mi” címen a fenyekező olvasóközönség számára. A pályázaton a fotóművészek és hívatásos fotóriporterek kivételével bárki részt vehet. A pályázatot önálló fotók és képriportok műfajában hirdetik meg. Beküldhető a pályázatra minden olyan fotó vagy képriport, amely témáját a mai magyar valóságból meríti, vagy azzal kapcsolatba hozható, és újságban való közlésre alkalmas. Önálló fotókból pályázónként legfeljebb öt küldhető be, egy-egy képriport pedig maximum öt fotóból állhat.

A pályaműveket teljes névvel és címmel kell beküldeni. A beérkezett képek közül a Hajdú-bihari Naplóban folyamatosan és rendszeresen közölni fogjuk azokat a fotókat és képriportokat, amelyek elérik a közízlés szintjét. A közlés azonban önmagában semmiféle pályázati díj odaítélését nem jelenti, viszont a szokásos honoráriumot fizetjük érte.

A pályaműveket máris be lehet küldeni a Napló szerkesztőségébe. (Debrecen, Tóthfalusi tér 10.). A borítékra kérjük ráírni: Fotópályázat. A legutolsó pályamunkának 1981. október 15-ig kell beérkeznie a szerkesztőséghez.

A beérkezett pályaműveket újságírókból és fotóművészekből álló zsűri bírálja el. A pályázat eredményét 1981. november 7-én hirdetik ki, és akkor osztjuk ki a pályadíjakat. A pályadíjak összege nyolcezer forint. A díjakat a zsűri a beérkezett fotók minőségére és mennyiségére alapján ítéli oda. Ugyancsak a zsűri ítéli oda azokat a különdíjakat is, amelyeket a fenti összegben felül Hajdú-Bihar megye különböző vállalatai és intézményei ajánlottak fel.

Kérjük a pályázókat, hogy csak fekete-fehér fotót küldjenek be, lehetőleg 13x18-as (vagy ennél nagyobb) méretben, de természetesen a fotó művészi igényei szerint megvághva.

Várjuk olvasóink fotóit.

HÍREK

1981. szeptember 5., szombat
Viktor napja
A Nap két 6.08 — nyugszik 19.17 órakor

VÁRHATÓ IDOJÁRÁS szombat estig: Délén is lassan csökken a felhőzet. Az északkeleti, keleti szél több helyen élénk, néhol erős lesz. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 19 és 24 fok között.

ÜGYELET. Debrecen város területén szeptember 5-én, szombaton déli 12 órától vasárnap reggel 6 óráig dr. Nagy Zsigmond (Laktanya u. 35., telefon: 24-402), szeptember 6-án, vasárnap reggel 6 órától hétfőn reggel 6 óráig dr. Nagy László (Huszár Gál u. 15., telefon: 11-397) az ügyeletes állatorvos.

MŰSZAKI. Állami bizonyítványt adó műszaki rajzoló (gépészeti) tanfolyam indul szeptember 14-től a TIT-ben. Beiratkozás a titkárságon szombat kivételével naponta 8-tól 16.30 óráig (Debrecen, Vörös Hadsereg út 45-47.).

NEPTÁNC. Tagfelvételt hirdet a püspökladányi Sárretyi népi együttes. Azok jelentkezését várják, akik beöltözték 14. életévüket és szeretnek énekelni. Az első foglalkozást szeptember 11-én 19 órától tartják a művelődési központban.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százkilencven évvel ezelőtt, 1791. szeptember 5-én született, és 73 éves korában, 1864-ben halt meg Giacomo Meyerbeer német származású zeneszerző, a francia nagyopera jellegzetes képviselője.

Gazdag bankár család gyermekévé gondos zenei nevelésben nevelte, s már 18 éves korában bemutatották az Isten és a természet című kantátáját Berlinben. Bécsben zongoristaként is számtalán sikereket aratott 1814-ben. Velencében az olasz operadalmat tanulmányozta. 1828-ban végleg Párizsba költözött, s a francia nagyopera stílusában kezdett dolgozni. Egymásután mutatták be Ördög Róbert, Hugenoták, A próféta, Észak csillaga, Dinorah, Az afrikai nő, Vasco da Gama című operáit, s e művei nemcsak Párizsban, de Európában is hatalmas hatást keltettek. Késztelen tehetségű művész, a színpadon a legkiválóbb és leplezetlen sikerhajhász volt. Korának szellemi és művészi igényeire jellemző, hogy elváhatatlan szövegírójával, Scribe-bel együtt világra szóló hírnevet és vagyonot tudott szerezni, miközben például Berlioz áldatlan küzdelmek közt a minden különösebb visszhang nélküli dolgozott Párizsban.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Turi Gábor
Telefon: 12-144

A lottó nyerőszámai:
14, 40, 54, 55, 61

KILENCEZER HEKTOLITER SÖR NAPONTA. A Böcsi Sörgyárban egy-egy forgalmas napon 9000 hektoliter sört állítanak elő. Borsod, Szabolcs és Hajdú megyét látják el innen sörrel. A képen: töltik a sörshordókat (MTI-fotó: Tulok András felvétele — KS)

SÖRÖS. Egyszeri használatra szolgáló, hitelesített műanyagpoharak készítését kezdte meg Miskolcon. A háromdecis és féliteres poharak elsősorban a vendéglátóipar használatára majd sör és üdítő italok kiszolgálására. Az úrtartalomnak megfelelő folyadékmagasságot a pohár oldalán vonalakkal jelzik.

A SÁPI KLUBKÖNYVTÁR kertbarátköre zöldség-gyümölcs kiállítását rendez szeptember 5-9. között. Megtekinthető 9-18 óráig.

Elítélték a győri szatírt

A győri járásbírósa, dr. Paksa Lajos tanácsa pénteken ítéletet hozott a győri szatír bűnyűgyében. Petrovics Zoltán 26 éves nyúlú lakos az idén februárban és márciusban Győrött a késő esti és az éjszakai órákban munkából hazatérő nőket támadott meg. Az áldozatokat bántalmazta, és voltak, akiket meg is erőszakolt. A rendőrség nagy erőfeszítéssel kezdte meg a nyomozást és a lakosság segítségével elfogta a tettest, aki legutóbbi büntetéséből 1980 szeptemberében szabadult.

A bíróság Petrovics Zoltánt 8 évi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte és ugyancsak 8 évre a közügyek gyakorlásától is eltiltotta. A bíróság egyúttal elrendelte az elítélt szigorított őrizetét is.

Rajtványfojtók figyelmébe!

A Napló 1981. augusztus 16-i számában megjelent keresztirányú helyes megfejtése: Jaj, de onyan / vissza sose járnék, hanem nélkül / mindig sírdögálnék.

50-50 forintos könyvtalványt nyertek: Ifj. Farkas Sándor (Debrecen, Kossuth utca 57.), Vilmányi Róza (Debrecen, Bihar utca 16.), Kovács Ernőné (Debrecen, Krónikás utca 6.), Papp Erzsébet (Debrecen, Bocskai tér 1.), Fohéry Béla (Debrecen, Bethlen utca 52.), Orosz Andrea (Debrecen, Nyár utca 27.), Varga Ibolya (Téglás, Nyárfa utca 5.), Guba Sándor Kokad, Rákóczi u. 24.), Tóth Jánosné (Hajdúszoboszló, Bajcsy-Zsilinszky utca 33.), Erdel Barnabás (Hajdúnánás, Wesselényi utca 44.).

MOZI • TV • MOZI • TV

CSATÁR A PÁCBAN (francia vígjáték) Apolló 4. 6. 8. Vig. de. 1/10, 1/12, 3/2.

EGY ZSENI, KÉT HAVER, EGY BALEK (olasz-francia western) Apolló 1/10, 1/12, 3/2. Meteor 3. 1/6, 1/8, Vig. 1/4, 6, 1/9.

A HEGY LEVÉNDÉJA (hongkongi) Művész 5.

A NAGYMAMA UNOKAJA (szovjet) Vig mese 3/4, 6.

A BŰVÖS KŐ ÉS A CSODAKŐT (NSZK) Meteor mese 3, 1/6.

KALIFORNIAI LAKOSZTÁLY (amerikai) Híradó fél 10, este 7/8.

SZERESÉTEK ODOR EMLÉLT (magyar) Híradó fél 12, 3/2, 3/4, 3/6.

ZENEKARI PRÓBA (olasz) Művész fél 8.

Disco mozi 1/10: Rövidfilm-összeállítás. 7-11-ig disco.

TV

BUDAPEST (1. műsor)
8.58 Műsorismertetés. 9.00 Idősebbek is elkezdhetik... 9.05 A mi képernyőnk. 9.25 Mese, mese, mátká... Kifilmösszeállítás. 9.50 Tollas-suli. 10.05 Zseb-tévé. 10.35 San Francisco utcán (ism.). 11.25 Keresztkérdés.

11.55-12.35 A Tv galériája. 13.47 Műsorismertetés. 13.50 Magyarország állatai. Természetfilm-sorozat. 14.00 Puffi kalandjai. 14.30 Keressd a pártját! 14.40 Képzőművészeti. Rodolfo búvésziskolája. 14.50 Reklám. 14.55 Úszó- és vízilabda Európa-bajnokság. 16.00 Dai az erdőről. Csehszlovák rövidfilm. 16.20 Hírek. 16.25 Reklám. 16.30 Slágerhíradó. 17.20 Dél-Afrika — Az ellenállás nemzedékei. 18.15 Sorstársak. 18.30 Műd '81. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Vers — mindenkinek. 20.05 Boszorkányt vettem feleségül. Amerikai film. 21.20 Amire a világ táncolt. A húszas évek. 22.10 Tv-híradó 3. 22.20-23.55 Öldöpsze király. Angol film.

BUDAPEST (2. műsor)
18.13 Műsorismertetés. 18.15 Üzenet a jövőből. Magyar rajzfilm-sorozat. 18.40 Sokszemkőzet a bölcsességgel. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Vers — mindenkinek. 20.05-22.45 Attilaiak Világ Kupája. Közvetítés Rómából.

POZSONY (1. műsor)
8.15 Hírek. 8.20 Pionírok magazinja. 11.05 Tévétanácsadó. 11.15 Ausztrál tévésorozat. 12.05 Híradó. 12.20 Riportműsor. 12.40 Publicisztikai magazin. 13.30 Elefantokkal bekerítve (angol film). 15.00 Kerékpáros VB. 17.35 Szórakoztató műsor. 18.15 Válaszokul nézőink leveleire. 18.25 Tévésorozat. 19.10 Esti me-

POZSONY (2. műsor)
11.55-12.35 A Tv galériája. 13.47 Műsorismertetés. 13.50 Magyarország állatai. Természetfilm-sorozat. 14.00 Puffi kalandjai. 14.30 Keressd a pártját! 14.40 Képzőművészeti. Rodolfo búvésziskolája. 14.50 Reklám. 14.55 Úszó- és vízilabda Európa-bajnokság. 16.00 Dai az erdőről. Csehszlovák rövidfilm. 16.20 Hírek. 16.25 Reklám. 16.30 Slágerhíradó. 17.20 Dél-Afrika — Az ellenállás nemzedékei. 18.15 Sorstársak. 18.30 Műd '81. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Vers — mindenkinek. 20.05 Boszorkányt vettem feleségül. Amerikai film. 21.20 Amire a világ táncolt. A húszas évek. 22.10 Tv-híradó 3. 22.20-23.55 Öldöpsze király. Angol film.

SE. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Zenés szórakoztató műsor. 21.15 Sport-híradó. 21.25 Francia film. 23.05 Ipszilon-színház. 23.30 Tévéjáték. 0.05 Hírek.

POZSONY (2. műsor)
16.25 Híradó. 16.40 Rubens, a festő és diplomata (belga tévésorozat). 17.35 Kerékpáros VB. 19.30 Dokumentumfilm. 19.55 Vers. 20.00 Szovjet tévésorozat. 21.10 A Tv-híradó szerkesztőségének. 21.25 Zenés műsor. 21.50 Sportversenyek, felvételről.

BUKAREST
8.15 Szünidei matiné. 9.10 Anna. Tv-film (ism.). 11.00 Népezen. 12.00 Kulturális mozaik. 17.35 A hét politikai eseményei. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 18.30 Román tájakon. 19.00 Tv-enciklopédia. 19.45 Dalok. Filmsorozat (befejező rész). 20.30 Színdarabok. 21.40 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
8.30 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. Évfordulónaptár. 8.45 A héten történt. 9.00 Hétféltéi teríték. zenével. 9.10 MI a véleménye a könyvtársárról. a tanácseljárásról és a szabósi képzéslapokról? Riporter: Antal István, Szabó Márta, Várkonyi Zsuzsa. 9.25 Villáslágerek. 9.45-10.00 Észak-Isztántól Krónika. Lapszemle. Műsorlevezetés.